

"אורות הפרשה" עלון פרשת השבוע כיתה קטנה אבל גדולה!

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת ואתחנן - יג' מנחם אב תשע"ד ♦ עלון 110

"גדולים אנו ואזלות הנח אשכולינו
וכסבל כח גדולות הן צרותינו.
וגדולים גם אנו ואתחננו."
(אורות הגיהה פרק ה')

העלון יצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

שמע ישראל - הרב יעקב נגן

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד (דברים ו, ד). בפסוק הבא אחריו רואים שמתוך ההקשבה מגיעים לאהבה: וְאֶהְבֶּתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ כָּל לְבָבְךָ וְכָל נַפְשְׁךָ וְכָל מְאֹדְךָ. בשני הפסוקים האלה אנו מוצאים את אברי האהבה שמנה ספר היצירה – אוזניים ולב. תוך כדי קריאת 'שמע ישראל' נהגו ישראל לכסות את העיניים. את משמעות הדבר נוכל להבין מתוך התבוננות בספר 'הנסיך הקטן'; הדבר החשוב באמת סמוי הוא מן העין וצריך לראותו מהלב. עצימת העיניים מאפשרת אפוא להגיע לריכוז עמוק, וכשמקשיבים באמת רואים עם הלב. תוכן ההקשבה של 'שמע ישראל' הוא: 'בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בְּדַרְךָ וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ'. כלומר בכל מקום חווים חוויה זהה: ה' אחד. המשמעות העמוקה של חוויה זו אינה רק שאין שני אלוהים בעולם, אלא ש'אין עוד מלבדו' (דברים ד, לה), ולית אתר פנוי מיניה' (תיקוני זוהר, קכב ע"ב אין מקום פנוי ממנו). כלומר אלוהים נוכח בכל דבר, והאלוהים האחד הוא יסוד האחדות בעולם, ומתוך האחדות מגיעים לאהבה. כשאדם חווה את האחדות בכל מקום הוא חווה לא רק את קרבת אלוהים, אלא הוא מבין שגם הוא חלק מן האחד, מן האחדות. ידוע שלמילה 'אחד' ולמילה 'אהבה' יש את אותו ערך בגימטריה (13). אהבה פירושה להתאחד עם הזולת, ממש כמו הסיפור בגן עדן שמייצג את אב הטיפוס של זוגיות: 'וְדַבַּק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד' (בראשית ב, כד). הקשר בין אהבה למחויבות עולה גם בשמע ישראל, לצד 'ה' אחד' ישנה ההצהרה 'ה' אלהינו', הקבלה שהוא הוא אלוהים שלנו. המחויבות היא אפוא הבסיס לאהבה, וכפי שראינו, הפסוק שאחרי 'שמע ישראל' פותח ב'ואהבת'. אישה שפגשתי פעם אמרה לי שלא ברור לה מדוע חשוב לקיים את ההלכה, שהרי היא יודעת שלא משנה מה היא תעשה, אלוהים יאהב אותה. עניתי לה שגם אני מאמין שאהבת אלוהים אלינו אינה תלויה בדבר, אבל השאלה היא עד כמה אנחנו אוהבים אותו? אפשר לראות במחויבות את אבדן החירות האישית, אבל אפשר לראות בהיעדר מחויבות ביטוי לתלישות ולניתוק. כוחה של האהבה בתחושה שהזולת אינו זר לנו אלא שהוא הופך להיות 'עֵצָם מְעַצְמִי וּבָשָׂר מִבָּשָׂר' (בראשית ב, כג), וביחד אנחנו הופכים ל'בשר אחד' (שם, פסוק כה). גם ביחס לאלוהים, עצמת החיבור נובעת מההכרה שאלוהים אינו זר או חיצוני לנו אלא הוא נמצא בתוכנו. כל אדם נברא 'בצלם אלוהים' (בראשית א, כז). החיבור בינינו לבין אלוהים אינו מוותר על זהותנו הפנימית אלא מגלה אותה, ובזה טמון הקשר העמוק שבין 'ה' אלהינו' ל'ה' אחד'.

למשפחת כיתה י/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה י/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט תשע"ג כל הזכויות שמורות

באחד משני ימי הפורים בהם למד בוולוז'ין נבחר לתפקיד "גבאי פורים" (=רב פורים) על דעת כולם, תפקיד שהיו זוכים לו בחירי הלומדים, וחשובי הבחורים הביאוהו ברוב חגיגות אחר שהדליקו את המנורות בדרך שבין האכסניא שלו לבין ביתו של הנצי"ב.

שם חרז חרוזים נפלאים על הנהלת הישיבה ועל האירועים בה, ועשה זאת בעברית ובארמית.

על זאת אמר הנצי"ב ל"משכילים" שהסתופפו בצל הישיבה: "ראו ידיעותיו של בחור זה, שהוא גדול בתורה וביראה, והרי אף בזה אינכם מגיעים לקרסוליו".

כמעט יובל שנים לאחר מכן, כשבישיבתו של הרב בירושלים 'מרכז הרב', נבחר לרב פורים נינו של הנצי"ב ר' יצחק רי"ף הי"ד, היה הראי"ה מלא התפעלות מכישרונו בתורה ובחריזה של ר' יצחק, והעיר בבדיחותא: "עכשיו משיבים לי כגמולי! הנין מחזיר לי בירושלים, על דברי באוזני הסבא שלו בוולוז'ין".

משנת - הראי"ה זצ"ל

"וְאֶתְחַנֵּן אֶל ה' בְּעַת הַהוּא לְאמֹר"

"מלמד שהתפלל משה תקט"ו תפילות, כמנין 'ואתחנן' [ילקוט שמעוני' דברים רמז תתקמ]. צריך לדעת, שכשם שהמצוה בעצמה היא הרבה יותר גדולה וחשובה מכל מיני שכר שאפשר לצייר, על כן השכר המעולה ביותר, ורם ונעלה מכל, הוא המצוה בעצמה, שכר מצוה מצוה, וכל מי שזוכה לאור המצוה יותר, יגדל מאוד ששונו ושמחת לבו בכל מצוה, ברוב תענוג שאין לו שיעור – כן הוא בתפילה, שהרבה יותר מכל משאלות הלב שיתמלאו מכל הבקשות של התפילה, יקרה היא התפילה בעצמה. על כן שמחת התפילה ועונג שלה צריך הוא להיות בעצמות התפילה, באופן שבע ומרווה עונג הרבה יותר מהעונג והשמחה המשוערת במילוי משאלות המבוטאות בהתפילה. כי עצם התפילה הוא הרבה יותר יקר, יותר נכבד במציאותו, מכל מיני המשאלים בעצמם. בכל משאל ומשאל מתרכזת נקודת המשאל, ואור הנשמה שמגיע לכל אחד ואחד בהתמלאות הבקשה שאליה נפשו שוקקת, והריכוז הזה הוא הרבה יותר נשגב ונעלה מהמילוי של המבוקש על פי חלקו באותה המציאות המתבקשת".

[הראי"ה קוק, 'שמונה קבצים' קובץ ו' פסקה רלד].

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד